www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 54. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 7. березня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 54. Jersey City, N. J., Friday, March 7, 1930. THREE CENTS.

ЕДИСОН І ФОРД СТАЮТЬ В ОБОРОНІ ПРОГИБІЦІЇ

З ЗІЗНАНЬ ВИХОДИТЬ, ЩО ЛЮДЕ ПЮТЬ ТЕПЕР МЕНШЕ АЛЬКОГОЛІЧНИХ НАПИТКІВ ЯК ДО ЧАСІВ ЗАВЕДЕННЯ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Конгресовий Судейський Комітет почав переслухувати сухих у справі прогибіції. Зізнаючі заявилися за задержання прогибіції.

Семюел Кровдер, економіст, подав, що по його обчисленню зужито $15,000,000,000 на промислові й бизнесові цілі з тої суми, яку люде були би пропили, якби не було прогибіції. Д-р Деніел Поліні твердив, що молодь нічого не втратила ізза прогибіції, а навпаки: стала більш моральною.

Генри Форд і Томас Едисон переслали з Флориди свої письменні заяви, в яких обстоюють прогибіцію, бо їй треба завдячувати теперішній великий добробут.

Инші зізнаючі твердили, що прогибіція вдержалася вже на 60% та що робітники відзвичаюються шораз більше від пиття алькоголічних напоїв.

ЗНОВУ ЗАБИТО ВЯЗНИЧНОГО СТОРОЖА.

ОБОРН (Ню Йорк). — Вязень Антоні Мортеліто пробив смертельно штилетом начального сторожа вязниці, Едварда Л. Беквита. Мортеліто зізнав, що штилет є його власної роботи, а приготовив його, щоби забити Беквита й пімститися за те, що він його замкнув несправедливо на 4 місяці до відокремленої келії.

Подія склалася підчас обіду. Приглядалося їй яких 900 вязнів.

Це вже забито третього сторожа на протязі трох останніх літ.

ГУВЕР Є ДОБРОЇ НАДІЇ.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер прртивиться тому, щоби скликати спеціяльну конференцію ізза безробіття. Він каже, що такої конференції не скликувано в 1921 р., коли то було 5,000,000 безробітних, то й тепер нема потреби її скликувати, бо ситуація зміниться радикально на краще й то вже на протязі наближчих 60 днів.

ПІДНЕСЛИ ЦЛО НА ЦУКОР.

ВАШИНГТОН. — В сенаті перейшла поправка сенатора Смута, якою піднесено цло на цукор. Досі виносило цло на цукор з Куби 1.76 цента на фунті, а тепер виноситиме 2 центи. Цло на імпортований цукор з инших країв піднесено на 2.5 центів на фунті.

РЕФЕРЕНДУМ У СПРАВІ ПРОГИБІЦІЇ.

ПРОВІДЕНС (Род Айлена). — В леґіслятурі перейшов закон, яким буде переведено в стейті Род Айленд референдум у справі прогибіції. Питанне звучить: Чи задержати прогибіцію, чи її знести? Треба відповідати: „так" або „ні". Мокрі з того питання дуже невдоволені, бо бояться баламуцтва. Вони хотіли, щоби ставити питання так: Чи ви є за знесення прогибіції, чи проти?

НЕРВИ НЕ ДОПИСАЛИ.

НЮ ЙОРК. — Кораблем Іль де Франс перепачкував якийсь невислідженний досі пачкар морфіну, вартости $300,000. Вже був при виході з пакунками, коли сторож запитав його за дуплікат посвідки. Це так збентежило пачкаря, що він залишив пакунки, а самий утік, хоч міг був легко викрутитися, бо був вже по ревізії.

НЕ ХОЧУТЬ ПРОЛИВУ КРОВИ НА ГАЙТІ.

ПОРТ О ПРЕНС. — Перед Гуверовою комісією для розслідуваня відносин на Гайті станули передові мужі місцевого населення і просили її, щоби вона не допустила до проливу крови на острові. Едмонд Ляспінассе, бувший міністер і визначний адвокат, заявив, що нарід не стерпить довше теперішної Державної Ради і не признасть президента, якого ця Рада думає накинути населенню. Він твердив, що ця Рада не є ніяким леґальним тілом і її може президент Гувер легко розвязати, бож у своїм часі розвязано леґальну державну раду.

Комісія рішила передати це домагання населення негайно до відома президента Гувера.

ВСІ ХОРУЮТЬ НА МОРСЬКУ ХОРОБУ.

З КОРАБЛЯ „ДИ СИТІ ОФ НЮ ЙОРК". — Члени експедиції адмірала Бирда не мають на разі великої втіхи з повороту. Всі лежать і хорують. Корабель так хитається, що бідні кухарі не знають, як ладити їду, бо всьо перевертається.

МЕНІНҐ ПРО РЕЛІҐІЮ.

НЮ ЙОРК. — Епископальний епископ Вилем Т. Меніґ заявив, що його церква прилучається до просьби папи, щоби 19 березня молитися за тих, котрих переслідують на совітських землях ізза релігійних переконань. Меніґ критикував американську інтелігенцію, яка на його думку підкопує релігію і допомагає в той спосіб світовому походови большевиків проти релігії.

ДОСЛІДЖУЮТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКУ АҐІТАЦІЮ.

ВАШИНГТОН. — Конгресмен Гемилтон Фиш з Ню Йорку вніс у палаті послів резолюцію, якою домагається розслідження большевицької аґітації в Америці з тим, щоби призначити на кошти цих доходжень $5,000.

BORAH'S AID INVOKED

UKRAINIANS SEND PLEA FROM THIS CITY ON BEHALF OF PRISONERS OF SOVIET.

An appeal to Senator William E. Borah, asking his intercession with the Soviet authorities in favor of Ukrainian scientists and clergy accused of counter-revolutionary tactics, was made from this city yesterday in the form of a letter, sent by the United Ukrainian Organizations of the United States.

Professor Serge Efremoff, former Premier Chekhovsky, and former Foreign Minister Nikovsky are mentioned especially in the letter, which quotes a news dispatch saying that forty-five counter-revolutionists, accused of treason and conspiracy against Government officials, will be tried this month. The men mentioned are hailed as as scientists and statesmen, who have taken no part in political activity. The letter is signed by Emil Revyuk, of New York, president of the group, and by Dr. Luke Myshuha, of Jersey City, its secretary.

(The Philadelphia Inquirer, March 4, 1930).

ВИСАДИЛИ ПОТЯҐ.

Поспішний потяг на лінії Плоешти-Букарешт (Румунія) висаджено в повітря вибухом бомби, підложеної під шини між стаціями Буда та Прагово. Серед пасажирів счинилася паніка, але скінчилося лише переляком та незначними ушкодженнями. Румунська влада заявляє, що цю бомбу положили під шини комуністи.

РОСІЙСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ В ПОЛЬЩІ.

Російських еміґрантів у Польщі є далеко більше як українських. Ця еміґрація вже від 1920 р. розпалась на 3 табори: монархістів, республиканців демократів і соціялістів. Соціялістична ґрупа розпадається ще на кілька дрібніших сект. Найсильнішим табором російської еміґрації в Польщі є табор монархістів, найслабшим табором є соціялістичний табор, бо більшість лівих соціялістів перейшла до большевиків. Всіх російських еміґрантів у Польщі начисляють понад 30,000.

РІЛЬНИЧА КОМУНА НА ХОРТИЦІ.

Харківський „Комуніст" повідомляє, що для зазначення побіди комунізму над українським націоналізмом рада народніх комісарів заводить на острові Хортиці, де була колись запорожська Січ, велику рільничу комуну. Ця хортицька комуна буде комплєтуватись тільки з членів комуністичної партії. Комуна має бути символом перемоги над українським козацьким романтизмом та militaristичними традиціями.

ВЕЛИКА ЕКСПЛЬОЗІЯ В ОСТРОФЦУ.

В ґутних закладах в Остроф'цу, опатівського повіту, повстала велика експльозія. Там вибух наслідком надміру ґазів один котел, через що одна стіна фабрики вилетіла у воздух, а саму фабрику обняв огонь. Пожежу вдалося вгасити. Багато робітників тяжко ранених.

ПЕРЕДШЛЮБНА ПОРАДНЯ У ВАРШАВІ.

Польське євгенічне товариство улаштувало у Варшаві бюро передшлюбних порад, яке буде давати безплатні поради, як і з ким женитись та виголошуватиме реферати на цю тему. Варшава приняла цю нову інституцію досить скептично і мало хто вірить, щоби передшлюбна порадня змінила хоч одно подружже пекло у рай.

ЕМІҐРАЦІЙНІ ЗАКОНОПРОЄКТИ.

Конгресмен Ґібсон вніс до конґресу законопроєкт про необхідність доповнити еміґраційний закон 1924 року так, щоб облекшити приїзд до Америки певних катеґорій кревних американських громадян.

Сенатор Ґуд подав до сенату проєкт законопроєкту про допущення в Злучені Держави поза квотою жінок та дітей американських натуралізованих громадян.

ЗА ЗЕМЛЮ.

У Сухоринцях, львівського повіту, в домі свого шваґра Івана Ґуля жив 22-літній Михайло Бойко. В осені 1929 р. цей Михайло Бойко пропав без сліду, а його шваґер говорив людям, що Михайло переїхав до Львова, де має якусь працю. Але селяне не дуже вірили словам Івана Ґуля, бо знали, що Ґуль жив у незгоді з Бойком і часто погрожував йому навіть смертю. Поліція зацікавилась цею підозрілою справою і ствердила, що Іван Ґуль замордував дня 17 листопада м. р. Михайла Бойка і разом з жінкою закопав його в стайні, де тепер трупа найдено. Іван Ґуль і його жінка арештовані і відвезені до Львова. При слідстві Іван Ґуль плаче і заявляє, що до вбивства намовила його жінка Катерина, яка хотіла конечно стати власницею кількох моргів поля Михайла Бойка. Поліція з Білки Шляхоцької усталила в слідстві, що Іван Ґуль і його жінка замордували цього молодого хлопця підчас його сну, ударивши його кілька разів маглівницею по голові.

СПРОНЕВІРЕННЯ В КАСІ ХОРИХ.

У варшавській Касі Хорих відкрито великі спроневірення. В часі дохождення виявилося, що спроневірень тих допустилися інкасент Квятковський і бухгальтер Сохачевський, люде, яким найбільш довіряли.

ПРИСУД НА ФАЛЬШІВНИКІВ ДОЛЯРІВ.

Дня 11. лютого ц. р. запав присуд у процесі львівських фальшівників долярів. Засудили всіх обвинувачених, а саме: Шпінделя на 6 літ, Штольцепберґа на 4 р., Голуса на 3 р., Бравна на 2 роки, Йонасівну на 1 рік тюрми. Всі зголосили відклик. До часу призосильности засуджених оставлено на волі.

ПЕРША ЖІНКА РАДНИКОМ.

Австрія ще не мала досі жінки з титулом радника. Аж на днях цей титул дістала урядничка міністерства торговлі і ґенеральна секретарка дирекції почт і телеґрафів, Феліціта Келлер.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА В МОСКВІ

Радянський уряд побудував у Москві великий 10-поверховий будинок, у якому містились державні інституції. На днях у цьому домі вибухла пожежа, якої не вдалось погасити, хоч до гашення покликано всі пожежні сторожі того міста. Пожежа спричинила великі шкоди.

З ЖИТТЯ „ЛУГУ" В БЕРЕЖАНЦІ, ПОВ. БОРЩІВ.

Наш Луг маленький, бо має тільки 30 членів. Ми дали тільки одну виставу, що випала несогірше. Але дальше маємо страшні перешкоди, тому, що наше село лежить на границі. Дня 5. січня 1930 р. зійшлися Луговики і Луговички на пробу коляди, бо мали колядувати на „Рідну Школу". О год. 9-тій розходилися до дому. Тоді напали жовніри прикордонної сторожі на Луговиків і Луговичок і побили Луговиків і то кольбами, так, що тов. Серветникови зломали руку, Луговичку Соколовську вларив фрайтер у груди. Тоді Луговики утікли до хати, забарикадувалися і так обложені військом просиділи цілу ніч. Жовніри, побачивши, що Луговики не вийдуть з хати, розійшлися.

ЯК КАРАЛИ ФАЛЬШІВНИКІВ ХАРЧІВ У СЕРЕДНОВІЧЧУ.

З фальшівниками харчів робили в середновіччу короткий процес. Хто фальшував молоко, тому вливали на ринву лійкою його молоко в горло так довго, доки він не зімлів. Продавця смердячих яєць вязали до стовпа, а хлопцям наказувано обкидувати переступника тими яйцями. Поранєного шкарлупою і майже зімлілого від сморду розвязувано щойно тоді, коли вже не стало яєць. Хто мішав з маслом камінці, бураки або старе масло, того привязували також до стовпа. Тоді клали йому на голову його масло, яке почало в обід топитися. Тоді текло масло через голову і в очі, вуха і в уста та ушкоджувало убрання. Приходили пси і облизували привязаного. Коли не було сонця, то кара відбувалася в маґістраті перед печу. Купців, що продавали пісковату муку, намащували тер...

СЕЛЯНСТВО В РОСІЇ ЛЕКШЕ ВІДІТХНУЛО

КОНФІСКУВАЛИ МАЙНО НЕ ЛИШЕ В КУРКУЛІВ, АЛЕ Й У НЕЗАМОЖНІХ ТА БІДНИХ СЕЛЯН. ПРЕДСТАВНИКИ ВЛАДИ ДІЛИЛИ ЙОГО МІЖ СОБОЮ. ТЕПЕР МАЮТЬ ПОВЕРТАТИ НАЗАД.

МОСКВА (СССР). — З усіх сторін Росії надходять телеґрами, що нове роспорядження Сталіна про припинення поспішної та примусової колективізації сільського господарства зробило значне полекшення серед селянства. Тепер всі селяне здається почали лекше дихати, бо місцева сільська комуністична влада, стараючись колективізувати як найбільше господарств, конфіскувала майно не лише в кулаків, але часто й у незаможніх та бідних селян.

Виявилося, що підчас конфіскації господарств місцева влада допускалася злочинів, коли конфіскованє майно розділювано між самих представників влади, які переводили конфіскацію. Цим вони порушували наказ про обернення всього конфіскованого селянського майна в соціялізаційний фонд. Тепер зроблено роспорядження місцевій сільській владі, щоби на протязі двацять чотирох годин вона повернула бувшим власникам все майно та господарства, сконфісковані в незаможніх та бідних селян.

ТАРДЮ ЗДОБУВ БІЛЬШІСТЬ.

ПАРИЖ (Франція). — Після бурхливих дебат парлямент приняв уряд Тардю більшістю 53 голосів, одобривши намічену ним програму діяльности. Цієї більшости голосів вважають досить для того, щоб уряд протримався кілька місяців, поки знову не буде поваленний на якомунебудь спірному питанню.

Міністер справ закордонних, Арістід Бріян, виїздить негайно до Лондону на чолі французької делеґації на морську конференцію. Тардю має лишитися в Парижі до кінця тижня, щоби перевести в парляменті дебати над бюджетом. З Бріяном виїздить міністер фльоти й міністер кольоній. Сподіваються, що конференція негайно відновить свої засідання.

НЕ БУДЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ФЛЬОТИ.

ЛОНДОН (Англія). — Секретар Стимсон оголосив комунікат, у якому заявляє, що як тепер справа стоїть, на морській конференції має прийти до значного зменшення фльот, а не до збільшення, як говорять поза конференцією. Коли инші держави погодяться на обмеження своїх морських сил, то Америка зменшить свою фльоту на 200,000 тон поємности всіх катеґорій кораблів за виключенням літакових баз.

В такому разі Англія ще більше має зменшити свої сили. Це зменшення торкнеться всіх воєнних кораблів, які тепер знаходяться в складі фльот та які пляновано будувати, або які вже будують.

НА ПЕРЕДОДНІ ВІЙНИ.

ШАНҐАЙ (Китай). — Нанкінське націоналістичне правительство сподівається, що чергове повстання ґенералів проти нього не буде таким великим, як думали тиждень тому. Причиною цього стало те, що ґенерали, які в Пекіні склали ґрупу центру партії Куомінтаґ, уже посварилися поміж собою.

Крім того заява мукденського ґубернатора, що в разі повстання він негайно змобілізує три дивізії на кордоні Китаю та Манджурії, також внесла пригнічення в лави ґенералів-заговірників. Думають, що Нанкін має таємне порозуміння з Мукденом, або правитель Манджурії задумує захопити Пекін у свої руки, коли повстанці потерплять хоч незначну поразку.

АРЕШТИ КОМУНІСТІВ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Румунська поліція повідомляє, що вона арештувала одну жінку комуністку в звязку з висадженням в повітря залізничого потягу. При ній знайдено документи, з яких видно, що вона стояла на чолі комуністичної організації і мала завдання перевести низку терористичних актів та поробити дальші висадження потягів.

Таксамо арештовано румунського громадянина російського походження, Бєлова, якого запідозрено в службі російської комуністичної контр-розвідки.

БУДУТЬ ТРИМАТИ В СЕКРЕТІ.

ЛОНДОН (Англія). — Міністер справ закордонних Гендерсон заявив у Палаті Послів, що звідомлення англійських амбасадора в Москві про релігійні переслідування большевиків не будуть оголошені. Такі звідомлення англійських послів мають триматися завжди в секреті, щоби не перешкаджати нормальній праці амбасадорів.

Натомісць Гендерсон оголосить у пресі большевицький декрет про реґулювання релігійного життя в Росії.

ЕСПАНІЯ НА ВУЛЬКАНІ.

МАДРИД (Еспанія). — Хоч отверті виступи проти монархії припинилися, всеж поліція пильно охороняє всі міста, а особливо великі. Сильні відділи поліції патрулюють по вулицях та розташовані в певних стратеґічних пунктах.

Невеликий майнерський страйк уже полагоджено заходами міністра праці.

ПІЙМАЛИ САНДОВСЬКОГО.

БЕРЛІН (Німеччина). — Поліція знову арештувала відомого міжнародного диямантового злодія, Сандовського, який недавно утік з берлінської вязниці. Сандовський зайшов до крамниці диямантів і просив показати йому найліпші дияманти. Торговець пізнав Сандовського, бо раніше бачив його в суді. Попросивши зайти пізніше, він закликав поліцію. Коли Сандовський прийшов другий раз, поліція арештувала його.

По відбуттю кари в берлінській тюрмі Сандовського приїдуть до Америки, де він поповнив багато диямантових крадіжей.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ....$ 7.00
Six months ....$ 3.75
Three months ....$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ....$ 5.00
Three months ....$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ....$ 7.00
На пів року ....$ 3.75
На три місяці ....$ 2.00
В Джерси Сиіті і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ....$ 5.00
На три місяці $2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.
Адреса: "EVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНЦІ ЗА КНИЖКОЮ

У нюйорській стейтовій леґіслятурі внесено незвичайно характеристичні проєкти законів. Після сих проєктів так звана рада суперзізорів у кождому повіті стейту малаби дістати право урядити публичним коштом вільні, себто безплатні публичні бібліотеки. В кождому повітовому місті малаби повстати центральна бібліотека з кількома філіями в околиці. Тростіси бібліотеки малиби мати право купувати книжки та розділювати їх по своїх бібліотеках. Для сеї цілі вони малиби право купувати троки для перевоження книжок. Кромі сього вони, очевидно, малиби право наймати кімнати чи доми для приміщення бібліотек, наймати відповідне число бібліотекарів, послугачів і решту потрібного бібліотечного персоналу.

Бібліотеки мають бути вільні, себто з них можна буде позичати книжки даром. Се не значить, однак, що коштів не буде поносити населення, що з книжок буде користати. В таку абсурдну віру в те, що щось можна дістати в світі даром, Американець не буде бавитися ні на хвилину. Американець знає, що все коштує працю й час, а праця й час се гроші. Хоча книжки будуть зичити читачам даром, то мимо сього за рент, світло, опал і чищенне бібліотеки, за обслугу й бібліотечну роботу треба заплатити. Стейт збирається платити частину сих коштів, звичайно половину. Другу частину буде мала постаратися „рада суперзізорів", котра дістає на основі сього закона право накладати на населення свого повіту податок на удержання бібліотеки.

За те, що стейт дає повітови половину видатків на удержання бібліотеки, він застерігає собі право нагляду над бібліотеками. Він має право дивитися за тим, щоби бібліотеки мали добрі приміщення, щоби вони були удержувані чисто, щоби в них був відповідний підбір книжок, щоби вони мали відповідний, себто вправний персонал, себто службу. Видно, стейт виходить з переконання, що відповідна обслуга бібліотеки се половина бібліотечного діла. Кепський бібліотекар нікого книжкою не зацікавить, а хіба від книжки відстрашить. Але такому бібліотекареви треба за його роботу заплатити, і то добре. За сим і збирається дивитися стейт.

Здається, що до сих фактів додавати щонебудь буде зайво. Тут усе говорить само за себе. Так поступають культурні народи. Тепер подивімся, як поступаємо ми. Возьмім сі проєкти нюйорської леґіслятури та подивімся в них як у зеркало і скажім собі отверто в очи: що ми бачимо в тому зеркалі, яке нам предложила нюйорська леґіслятура?

Лев Ясінчук.

ГАЛИЦЬКІ ОБРАЗКИ.

Безвиглядний труд. — Нещасна Волинь. — „Стшельци". — Циган завинив — коваля повісили. — Арешти за збірки. — Доля арештантів. — Що в нас зібрання. — Панахида й погром. — Вовчий апетит і крокодилячі сльози. — Чим нас потішають. — Школи й учителі. — Наш природний лік. — На що нам гарту.

„Горе побідженим" — говорили колись римські завойовники. Новітні завойовники вже й не говорять такої погрози, тільки цілим поступованням засвідчують, що й сьогодні така сама засада для завойованих. Не оглядаються на те, що цеж інші часи, що найнижча народня маса стоїть сьогодня культурно там, де колись верхи стояли. Не зважають на це, що спинити природнього розвитку народу так само не можна, як не спинить ніхто сонця в руху. В заслепленні не добачують, що витрачується на марне найкращі сили на те, щоби другим шкодити, замісць на те, щоб собі помогти.

Від 14. березня 1923. відчуває український нарід на західній Україні „бич божий", як ніякий другий. Бо щеж дуже свіжа в памяти власна державність. Теперішні займанщики мозок висушують, як перетопити нагарбані народи в одно тіло. Відти йде все лихо для нашого народу та й... для них. До недавна то ще вживалося тільки адміністрації до використовування чи бодай спинювання українства. А тепер то вже й суди сходять зі своєї висоти. Н. пр. на Волині, то суд у Луцьку не хоче навіть реєстувати чартерів кооператив, якщо вони не згоджуються викреслити з них право на освітню роботу. А „Просвіти" там уже закриті, „Луги" й „Пласт" недозволені. Недавно крикнув у соймі новий міністер внутрішних справ Юзефський (що був навіть польським міністром в уряді УНР) до українських послів, що „на Волинь ніколи не дійдете". Але марна його погроза. Ми вже там є!

На українській землі для рівновагиз нашими „Лугами" повторилися „стшельци" та не дають селові просвітку. Ходять узброєні, страшать людей стрілами, погрожують, і нема на них ніякого писаного права. Як то воно виглядає, нехай покаже така історія.

В селі **Розтічках** коло Болехова пристав з братами до „стшельца" Михайло Ільницький, якого вирікся батько за його поведення. Змилувалася над ним громада й дала йому матеріялу на хату з громадського ліса, а він матеріял продав. Тепер він великий чоловік. Був у селі свідомий громадянин Степан Кошинець, який підтримував у селі цілий український рух. Та одного дня напали на нього Ільницькі й так побили колами, що Кошинець за кілька днів помер. І що, думаєте — вони в тюрмі? Деж там. Приїхав з Долини комісар поліції з 12 поліціями, запечатав місцеву читальню, наказав перервати збрку на „Рідну Школу" та заявив, що від цього дня „Луг" не істнує, а луговикам заборонив навіть по двох сходитися. Вже й нема що згадувати про ревізії по домах.

Або ось ще один цікавий зразок. Старостве в Раві Руській видало розпорядок, яким заборонює „русінським" товариствам уладжувати сценічні вистави та всякі зібрання в громадах Корчеві, Карові, Стаях та Угнові. Найгірше, що не мало до цього ніякого права, бож Польща голосить світові, що війни нема, що „рускі" людек спокійний. А з чого пішли такі загострення? З того, що в **Стаях,** а відтак **у Карові** побили „стшельців". Очевидно крім того ревізії і т. д.

Щоби в **Сушні,** радехівського повіту, побудувати памятник українським борцям, місцеві інтеліґенти почали збирати добровільні датки на ту ціль. Збирала й священича донька Меланія Гарухівна. За те переведено в неї ревізію, забрано кілька брошур, а її саму осаджено в арешті, де з усякими злодіями пересиділа **сім тижнів,** заки її випущено як невинну. А суд у Белзі засудив свящ. Мирослава Ріпецького, пароха в **Лісках,** на два дні арешту за такий злочин, що тупнув ногою на поліцая, який переривав спів національного гимну по скінченні сільського концерту.

А так з медом не ведеться Українцям у польській тюрмі. Від осени сидять наші хлопці за бомби кинені з нагоди т. зв. „тарґуф всходніх" у Львові, а слідство ще не покінчене. Вже третий раз хопилися голодівку ці голодівку й ледви тим разом удалося їм примусити суд до такої обіцянки, що до 10 днів покінчить слідство.

Навіть пробу представлення уважається нелеґальним зібранням, як це було в **Монастирисках** (Бучаччина), де 4. лютого жандар розігнав аматорів і не дав собі сказати ніяких пояснень.

Дня 15. лютого припадала річниця трагічної смерти Ольги Басарабової, що згинула в львівському поцілійному арешті. В церкві Преображення відправлено в 5 годині попол. панахиду. Зібралася така маса народу, як на Йордан. Була заповнена церква і ціла Краківська вулиця аж до ринку. Коли товпа виходила з церкви, нараз виїхали два авта у вузьку вулицю й загородили її. Надбігла поліція і бючи кольбами безборонних жінок, верещала: „Розейсць сєн!" Кудиж бо розійтися, коли здовж вулиці два ряди жидівських камениць, а хто пускався в браму каменицї, того задержувала кольбою поліція, що там була поховалася. Дісталося не одному. За що?... Ні-защо. Зі звірства.

Та чи може воно бути інакше, коли польський посол Верчак гукає в соймі: „Зробимо все, щоби нові самоврядні закони не обовязували на „червенських" (себто на наших) землях. Мусимо забезпечити польському населенню його **стан посідання.** Не будемо невільниками (!) українського населення, веденого нинішними українськими провідниками". Є вправді одиниці, які бачать наслідки такої політики для будучности, але їх ніхто не слухає. Польський посол Домбровський відповів тому Верчакові між іншим, що „з великим неспокоєм мушу гляділи на теперішній територіяльний стан Польщі, бо те, що діється на наших кресах — є протидержавною роботою, яка мусить доводити до вибухів та обурення". Скажемо: байка ся бає, хліб ся рубає. Такі як Домбровський самі не робили інакше, коли були в уряді та й на будуче не буде інакше. **Одинокий ратунок — своя держава.**

А тут, де тепер живемо — затрачене всяке почуття приличности. Н. пр., коли українські посли жалілися на переслідування преси, то міністер внутрішних справ дивувався, як можна жалітися: прецінь від квітня до листопада 1929. сконфісковано всего 916 часописів! Чуєте?

Або уявіть собі такий дивогляд. За крайні надужиття адміністрації мусів нарешті уступити міністер внутрішних справ Складковський. Сходяться у Львові галицькі старости на 3-дневну нараду й під кінець ухвалюють телеграму до того Складковського з обіцянкою заховати ту лінію, яку він впровадив. Чи це можливе деінде?!

Державні школи польщать дальше так, як передтим. Багато просто касують. В р. 1921/2 було записаних до народніх шкіл у Сх. Галичині дітей 651,647, а вже в 1927 тільки 613,369. Н. пр. в судовому окрузі Лютовиска на 26 сіл є всего **пять** шкіл, тай то польських, а в них усього **двох** учителів Українців. До українського села приходять Поляки, які висміюють наш нарід. Нпр. до Сімльника прийшла така пані Звірувна, яка говорить, що України нема, не було і „прошен мі таких глупств не плесць". А їй можна плести небилиці в роді тих, як це недавно написав один польський „учений", що „русін — то поляк грецкего обжондку".

Не диво, що нарід хоче підготовити сильне й завзяте покоління, яке зможе в найближчій будучности втриматися проти ворожої навали. А робить це через свої установи, а головно через „Рідну Школу", яку піддержує щиро, як може. От недавно радила громадська рада в Великім Ключеві коло Коломиї над громадським буджетом та при значила те, що лишилося, т. є 200 злотих, на „Рідну Школу" і „Просвіту"! Але це видавалося свідому війтові, Миколі Гаврищукові, замало, то він зрікса своїх 100 зол. в користь „Рідної Школи". За його прикладом зрікся і секретар Тимощишин своїх 50 зол. А в Космачі будують уже третій будинок „Рідної Школи". Стоять за „Рідну Школу" й ті українські еміґрантські маси в Америці, які не жаліють заходів чи трудів та надсилають свої скромні дари на її потребі. А між ними є такі замітні факти як цей, що Василь Головащький з Гуцдейл, Па., зібрав навіть між чужинцями та переслав до „Обєднання" $18.50. Бо кожний, що розуміє значіння **рідної** школи для визвольних змагань — не може відказатися від її піддержки.

Обставини, серед яких приходиться нам жити і вчитися, виймково важкі та некорисні. Але й на те й лихо, щоб з ним боротися. Нагадуються слова селянина роки, Грицуняка на одному вічу: „Відай Пан Біг хоче з нас мати гостру й добру сокиру, коли нас так довго гартує"!

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА РАДІО.

Рочестерська Мандолінова Орхестра під проводом Л. Сорочинського буде грати на радіо через стацію W. H. A. M. Rochester, N. Y.

Програма концерту:
Гей ну, хлопці, до зброї;
Тихо Дунай воду несе;
Танок;
Інтродукція з опер. „Запорожець за Дунаєм";
Женчичок-бренчичок;
Стоїть гора високая;
Антін і коза;
Ой ішов я шитири милі лісом;
Гопак.

Концерт відбудеться в неділю, 9 марта, від години 12.30 до 1-ої пополудни.

В. Будзиновський.

ВЕСЕЛИЙ ДВІР.

Оповідання.

(7)

Коли „Софійка" відійшла, Маткович тягнув далі:

— Се, що в сій скринці, і се, що Софійка ще принесе, то, окрім двора, весь мій маєток. Не так мій, як Софійки. Була би цікода, якби опинився в татарських руках. Я хотів спитати вас, чи маєте добрий скрипок в замку. Як маєте, то чи не взяли би той Софійчин скарб з собою і переховали його аж до часу, коли в краю вже буде спокій?

Софійка вернула з коробкою в руках і поставила її на столі. Она батька питала, чи вільно їй лишитися при тій розмові, чи може відійти. Батько промовив до неї:

— Ще й ти проси сотника, щоби того троха золота твого обезпечив де в якім скритку свого замку. Тоді може зробить сю прислугу.

Вона звернула на нього свої погідні, лагідні очи і усміхаючися, замітила:

— Не знаю, чи для мене сотник зробить се. Якби так инша просила...

Сотник відповів неначе ображений:

— Инша, чи не инша, а добрим людям я все всьо зроблю, що лиш можу. І ваш скарб сховаю, як не боїтеся дати його в мої руки. Але я не радив би вам. Скриток в кременчуцькім замку такий, що його ніхто не знайде. Лиш я знаю його, бо він моя робота. Чи я нині можу знати, що лишуся тут? Чи можу знати, що сю війну пережию? Як я пропаду, то хто покаже вам дорогу до вашого скарбу?... Хіба ви обоє підете зі мною і покажу вам, де скриток...

Коли Маткович сказав, що так буде добре, Димецький заперечив головою і каже:

— А як замок возьмуть наші вороги і з нього не вступляться? Як приступите до скринки? Вас і до замку не пустять... Хібаж... Мій скриток в такій закутині замку до якої ніхто ніколи не зазирає. І до кута між ним та тою фіртою, що від вас, також ніхто не зазирає. Якби ви мали ключ від тої фірти, то пробрались би до скритка ніким не помічені, хоч би замок опанували наші вороги. Дам вам ключ і покажу дорогу від фірти до скритка.

Маткович подякував і каже:

— Я жінці радив, щоби передала вам свій скарб, чи скарб своєї доньки, та просила вас заховати десь в замку. Але вона і Олена не хочуть, бо кажуть, що дома безпечніше. Також каже, що вперід мусіла би перебрати, бо там є богато золотих відломків, камінчики, що десь колись з чогось повилітали. Воно непотрібне, хоч має велику вартість. Також має якесь непотрібне намисто, великі перстені небіжчика мужа, тощо. Я, що з того виде... Все те хоче продати. В середу чи в четвер приїде до неї якийсь золотар і все те, що ні жінці, ні Олені непотрібне, купить. Може решту, якби справді була небезпека, дасть переховати до замку.

— Я гадаю, що як Тетера справді не думає до нас зазирати, то нема чого боятися. Ваш скарб возьму до замку, бо не хочу, щоби Софійка ще раз повторила, що якби инша просила, то я зробив би се. Але возьму аж завтра. Ви знаєте, що я мешкаю не в замку, а в окремій хаті. Як осаул відійде з половиною мого війська до Переяслава, то я мушу перенестися до замку. Се зроблю завтра в полудне і прийду по ваш скарб, або ви прийшліть його до мене. Найліпше було би, якби ви обоє прийшли. Я зараз показав би вам скриток і приступ до нього від фірти. Також дам вам ключ до фірти. Очевидно, про сей ключ ніхто не сміє знати. Лиш ви обоє... Вже попращаю вас.

Коли Димецький пішов балакати до Матковича, Матковичева вийшла з Оленою до саду. В саді крутилося пару осіб, отже вони пішли аж до хатчини в саді і там заперлися. Мати зачала:

— Я взяла тебе лиш на пару слів, бо Димецький зараз відійде і може треба буде ще побалакати з ним... Як там тобі пішло? Кажи коротко, чи добре?

— Та добре. Оба сотники... мої... Я з обома заручена... Тепер аж лячно мені подумати... Якби наскочив, то заки через оба мури добереться до самого двора, ми могли би вихопитися, і садом та фіртою втекти до твого замку. Біда в тім, що фірта від нас постійно замкнена. Якби ми мали ключ до тої фірти, то я не боялась би і цілої орди...

— Про фірту я забула сказати йому. Не так забула, як не стало часу. Саме коли я хотіла звести розмову на татарську небезпеку, надійшла Софія з Хариною. Софія забрала Димецького, лишила Харину. Оба дурюють. І я вдуріла, що влізла в сі сіти, з яких може не вилізу.

— Вилізеш. Ще нині треба обезпечити собі ключ. Батько і Софія мабуть влекшать тобі роботу, бо і вони балакають з ним про ту татарську небезпеку. Хочуть, щоби він їх скарб взяв до замку. Я піду до хати, ти лишися в саді. Відходячи, Димецький схоче й з тобою попращатися. Скажу йому, що ти в саді. Як прийде до тебе, скажи про ключ. Ходім!

Вийшли. Мама побігла до хати, донька лишилася в саді, коло ганку. По хвили вийшов Димецький і, побачивши Олену, приступив до неї.

— Я вже йду, Оленочко.

— Заки відійдеш, вислухай мою просьбу. Не знаю, чи зробиш, бо се може проти військового права.

— Щож се таке, серденько? Може і ти хочеш твій скарб дати до замку?

— А мене сасму ти не взяв би до замку?

— Зараз?!

— Зараз ні, але на случай небезпеки. Хоч мама каже, що нам тут в дворі нічого боятися, я таки боюся. Ануж наскочить татарський чамбул? Якби наскочив, то заки через шними українськими провідниками". Є вправді одиниці, які бачать наслідки такої політики для будучности, але їх ніхто не слухає. Польський посол Домбровський відповів тому Верчакові між іншим, що „з великим неспокоєм мушу гляділи на теперішній територіяльний стан Польщі, бо те, що діється на наших кресах — є протидержавною роботою, яка мусить доводити до вибухів та обурення". Скажемо: байка ся бає, хліб ся рубає. Такі як Домбровський самі не робили інакше, коли були в уряді та й на будуче не буде інакше. **Одинокий ратунок — своя держава.**

А тут, де тепер живемо — затрачене всяке почуття приличности. Н. пр., коли українські посли жалілися на переслідування преси, то міністер внутрішних справ дивувався, як можна жалітися: прецінь від квітня до листопада 1929. сконфісковано всего 916 часописів! Чуєте?

Або уявіть собі такий дивогляд. За крайні надужиття адміністрації мусів нарешті уступити міністер внутрішних справ Складковський. Сходяться у Львові галицькі старости на 3-дневну нараду й під кінець ухвалюють телеграму до того Складковського з обіцянкою заховати ту лінію, яку він впровадив. Чи це можливе деінде?!

Державні школи польщать дальше так, як передтим. Багато просто касують. В р. 1921/2 було записаних до народніх шкіл у Сх. Галичині дітей 651,647, а вже в 1927 тільки 613,369. Н. пр. в судовому окрузі Лютовиска на 26 сіл є всего **пять** шкіл, тай то польських, а в них усього **двох** учителів Українців. До українського села приходять Поляки, які висміюють наш нарід. Нпр. до Сімльника прийшла така пані Звірувна, яка говорить, що України нема, не було і „прошен мі таких глупств не плесць". А їй можна плести небилиці в роді тих, як це недавно написав один польський „учений", що „русін — то поляк грецкего обжондку".

Не диво, що нарід хоче підготовити сильне й завзяте покоління, яке зможе в найближчій будучности втриматися проти ворожої навали. А робить це через свої установи, а головно через „Рідну Школу", яку піддержує щиро, як може. От недавно радила громадська рада в Великім Ключеві коло Коломиї над громадським буджетом та при значила те, що лишилося, т. є 200 злотих, на „Рідну Школу" і „Просвіту"! Але це видавалося свідому війтові, Миколі Гаврищукові, замало, то він зрікса своїх 100 зол. в користь „Рідної Школи". За його прикладом зрікся і секретар Тимощишин своїх 50 зол. А в Космачі будують уже третій будинок „Рідної Школи". Стоять за „Рідну Школу" й ті українські еміґрантські маси в Америці, які не жаліють заходів чи трудів та надсилають свої скромні дари на її потребі. А між ними є такі замітні факти як цей, що Василь Головащький з Гуцдейл, Па., зібрав навіть між чужинцями та переслав до „Обєднання" $18.50. Бо кожний, що розуміє значіння **рідної** школи для визвольних змагань — не може відказатися від її піддержки.

Обставини, серед яких приходиться нам жити і вчитися, виймково важкі та некорисні. Але й на те й лихо, щоб з ним боротися. Нагадуються слова селянина роки, Грицуняка на одному вічу: „Відай Пан Біг хоче з нас мати гостру й добру сокиру, коли нас так довго гартує"!

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА РАДІО.

Рочестерська Мандолінова Орхестра під проводом Л. Сорочинського буде грати на радіо через стацію W. H. A. M. Rochester, N. Y.

Програма концерту:
Гей ну, хлопці, до зброї;
Тихо Дунай воду несе;
Танок;
Інтродукція з опер. „Запорожець за Дунаєм";
Женчичок-бренчичок;
Стоїть гора високая;
Антін і коза;
Ой ішов я шитири милі лісом;
Гопак.

Концерт відбудеться в неділю, 9 марта, від години 12.30 до 1-ої пополудни.

(Дальше буде).

НОВІ КНИЖКИ.

МИХАЙЛО ПЕТРІВСЬКИЙ: МАГІЧНЕ МІСТО. Новеля з життя українських переселенців в Америці. Ілюстрації п-ни А. Т. Мороз. З друкарні „Українського Голосу", Winnipeg, Man., 1929 р. Накладом автора.

Михайло Петрівський се молодий канадійський Українець, і письменницькою жилкою він може посвятитися красномовству, а се **Магічне Місто** се перша проба його пера.

На загал як перша проба пера йому вдався. Автор пише про річи, які він знає: про життя українських іміґрантів в Америці. Про се життя вже пишо в українській літературі писали, Юліян Чупка, Петро Дмитрів, Сава Чарнецький, а головно Степан Макар і Михайло Беля. Сі старі письменники старалися змальовувати життя свіжих іміґрантів з Америки та їх переживання в перші часи свого побуту в новій країні. Михайло Петрівський пише про переживання іміґрантів, що вже зажили в новім краю, рішили тут жити і умирати.

Старе покоління, котре родилося в старому краю, та примандрувало до Америки, дає в повісти теж своїх представників. Головна „історія" дня обертається довкола їх дітей, головно дочки та молодого Українця, котрий у ній влюбився. В сей спосіб автор сплітає собі тканину, щоби з неї намалювати образ життя старого й молодого покоління української іміґрації в Америці.

Родина старого іміґранта, що доробився немалого маєтку в Шикаго, намовляє його обратися на бизнес до Флориди, де саме є „бум". Так не туди проти своєї волі. Так маємо відразу контраст старого й нового покоління: старе, що доробилося маєтку здоровлями зусиллями й великою ощадністю, і молоде, яке не вміє перекладати цінности на кошти праці та вертається до спекуляції, скорого богатіння. Маємо тут протиставлене старокраєвого сеньства з американізмом. Очевидно, з тим американізмом, його діти іміґрантів могли захлипатися зі своїх скупенських зносин з Американцями.

Кінець сими впливами у Флориду Боднар мусить примуватися жити серед нових, незвичних йому умов: серед американського панства, що живе в Флориді без роботи, зеред надій на гарні зарібки. І тут навіть недобитки російської революції, досить типів, щоби їх протиставити українським іміґрантам та їх дітям та змалювати неодну цікаву сцену. Навіть типу американського босяка автор не поминув.

Колись може вирине серед Українців письменник з божим хистом, що змалює життя з таким артизмом, з яким змалювали життя нашого народа в старім краю майстри нашої літератури: Франко, Мартович, Стефаник. Михайлови Петрівському тепер ще далеко до них. Але з сього ще не виходить, щоби не читати книжки Петрівського. Українська книжка в Америці розходиться дуже слабо. Міліон народа живе, можна сказати, без книжкового корму. Треба справді геройської відваги, щоби писати повість, не маючи надії, що вона буде читана, а ще більшої треба відваги, щоби замісць брати гроші за свою працю при писанню повісти, як се діється в Американців, видавати ще свої гроші на її видання, як се зробив Петрівський. Тому можна побажати, що українська іміґрація хоч у части зверне йому кошти за його працю й видатки.

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ЗЄДИНЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ХОРІВ

— ВИСТУПИТЬ —

Дня 9. Марта о год. 7-ій вечером

В КОНЦЕРТОВІЙ ГАЛІ

Washington Irving High School, 40 IRVING PLACE, NEW YORK, N. Y.

(між 3-тою і 4-тою Евенею і між 16-тою і 17-тою вулицею)

ХОР ЗПОНАД 300 СПІВАКІВ

НА СВЯТІ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

— влаштовании —

З нагоди 116-тої річниці уродин Т. Шевченка

Дірігент хорів М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ.

В програмі Свята візьмуть участь: Мішаний, мужеський і дівочий хори; сопран сольо п-ні Марія Гребінецька; скрипкове сольо п-на Люба Касьян; барітон сольо п. М. Караш; фортепянове сольо і акомпаніямент п. М. Штембер.

Виконаються твори: 1) М. Лисенка, 2) М. Вербицького, 3) К. Стеценка, 4) М. Гайворонського, 5) Кудрика і 6) Ст. Людкевича.

ВСТУП: для дорослих 75 цнт., для дітей від 5-го до 15-го року життя 25 цнт.
Чистий дохід призначений на Рідну Школу в старім краю.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КУЛЬТУРНА СПРАВА.

Культуру годі наложити на людину чи нарід як капелюх на голову чи шлюю на коня. Це не є дошка, яку можна виглюбити за кілька хвилин. Щоби придбати людині чи нації дійсну культуру, на це треба довгого часу й великих зусиль. Звичайно чуємо, що український нарід був у давних часах високо культурним. Було це тоді, коли в нього була своя держава. А підпала українська культура, коли ми втратили свою державність. Це правда, що поневоленому народови важко плекати культуру. Але знову годі спихати все тільки на поневолення, коли ми знаємо з історії, що богато поневолених народів дбали за свою культуру не менше як за своє політичне визволення.

А дотого американські Українці не є на американській землі поневоленими. Тут можуть вони підносити свою питому українську культуру й обзнакомлювати з нею чужинців. А чи виконуємо ми цю роботу?

Маємо в Америці добрих українських музиків, композиторів і співаків, а чи дуже їх підпираємо, чи даємо їм змогу жити? Маємо вже гарні музичні видання, а чи богато наших дітей має їх у себе в дома? Маємо свої організації, які, як от Український Народний Союз, видають по англійськи Молодечий Магазин для молоді, а чи богато є таких батьків, щоби подбали, щоби їх діти той магазин читали?

Маємо пречудно видані українські книжки, які можуть бути окрасою кождого дому, а чи богато тих книжок знайдемо по українських домах?

Маємо пречудні вишивки, гуцульські килими й инші артистичні вироби, а чи бачимо їх по українських хатах?

Маємо великого мистця, артиста-балетмайстра Василя Авраменка, який з нашими дітьми чудес доказує, а чи богато є батьків, от хочби в Ню Йорку, що посилають своїх дітей на науку українських танків?

Як бачимо з того короткого начерку, є велика можність попирати українську культурну справу, але ми самі не дбаємо за це. Тут в Америці не потребуємо нарікати на наших національних ворогів, тут ми самі є ворогами для себе самих. Не будьмо отже байдужними щодо наших культурних проявів, підпираймо їх, а тим способом причинимося до великого культурного й національного діла.

В. Дроботій,
Ню Йорк, Н. Й.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Заснувався Американсько-Український Горожанський Клюб.

Наша громада завжди була зацікавлена нашим життям в Америці й там на рідній землі. І завжди не жаліли ми жертв на кожду добру справу. Але одну справу ми занедбали. Не мали досі свого горожанського клюбу, себто не зуміли зорґанізувати тутешніх Українців у політичну силу. Коли кандидати на стейтові чи міські уряди старалися за українські голоси, то не знали до кого підходити.

Та в неділю 16 лютого таки заложено Українсько-Американський Горожанський Клюб. На початок вписалося понад 30 членів і це добре. Коби тільки пішло так далі то згодом згромемо біля себе поважне число горожан. Обєднати нам треба коло клюбу не тільки старших, але й молодь, яка губиться по чужих організаціях.

В нашій громаді є 4 товариства, а багато людей належить до кількох товариств. Всі товариства працюють в повній згоді. Коли Тов. ім. І. Франка, від. 266 У. Н. Союза піднесло справу стодолярового дару на Дім Інвалідів, то всі радо на це згодилися. По $25 виасигнували: Тов. Франка, від. 266 У. Н. С., Бр. св. Николая, Сестриттво Н. З. Пр. Д. Марії і Тов. ім. Т. Шевченка, від. 107 У. Р. Союза. І от разом без гомону вислали $100. Це є один тільки примір нашої гармонійної роботи.

Громадянин.

—o—

ШИКАГО, ІЛЛ.

Ще про український танок.

Балетмайстер Василь Авраменко влаштував виставу національних танків і захопив серця усіх шикаговських Українців, які мали щасте оглядати цей величавий попис.

Перший раз прийшли ми точно на виставу й перший раз заповнили галю по самі беренги так, що богатьом не ставало місця. І перший раз ми так впилили очі в сцену, що не могли від неї відірватися.

Ось вам гаївка, а мені здається, що я у рідним селі, там під церквою, а біля мене гурт моїх побратимів. Забув я про всю тугу й горе. І як його не забути, як глядиш на сцену, а там між молодими танцюристами витягає гори наш громадянин Мусійчук, якому вже здавалося би і не до танцю, а тут бач, який моторний. Гляджу, а то й мені ночи зачинають рухатися, і в мене збирається охота затанцювати. Але щож, коли з мене й за молодих літ був такий танцюрист, як з медведя музика. Ой доля ж ти!

Бачиш аркана й нашу коломийку й думаєш, що літаєш десь по горах Карпатах, що чуєш голос трембіти. Бачиш „Запорожського герця", а з ним так і оживає слава наших завзятих Запорожців, їх сприт і сила. Підніс цей танець кождого, старого й молодого. А про діти то вже нема що й говорити! У них тепер тільки й мови, що про танок. З книжкою Авраменка лягають і встають. З иншої книжки не дуже то охотно вчилися по українськи, а тепер вчаться по українськи читати з книжки про українські танки.

От таких нам треба виступів більше, то й скорше пригорнемо молодіж до українства.

Н. Шемердяк.

—o—

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Протест українських жінок.

Товариство „Жіноча Громада" ухвалило на своїх зборах, які відбулися дня 6 лютого, протест проти большевицьких насильств на Великій Україні та рішило візвати все наше жіноцтво до піднесення голосу в справі оборони наших культурних робітників, котрих заприторила большевицька влада до тюрми і котрих готові засудити на смерть.

Виділ.

—o—

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Наша політика.

Ще до недавна Українці в Америці зовсім не інтересувалися політикою своєї прибраної вітчини.

Тільки що від недавна, від яких 5—6 років, Українці, які стали американськими горожанами, зачали орґанізуватися в горожанські політичні товариства, клюби.

Ці товариства ставали на плятформу республиканської або демократичної партії, відповідно до того, котра з цих партій мала урядову керму в руках в данім місті, повіті, або стейті.

Така політична лінія, такий модус приноровлювання себе до даного моменту, оказалися одиноким розумним способом, за помічю якого Українці могли прийти до деякого впливу серед американських політичних кругів, та могли дещо здобути від американських партій.

Не всюди і не у всіх випадках однак Українці вміли вибрати цю розумну лінію, а передівсім не все знали поставити на своє чоло людей, які своєю інтеліґенцією, суспільним становищем, або професією, могли зробити враження на чужих людей.

Були такі помилки до других українських громадах, були і в нас, в Гемтремк.

Однак тепер гемтремські Українці свої всі помилки вирівнують цим, що поставили своїм кандидатом на міського радного д-ра Амврозія Т. Кібзея, своїми й чужими шанованого громадянина.

Українці в Гемтремк не могли висунути кращого кандидата як д-р Кібзей.

Д-р Кібзей посідає всі прикмети і всі дані, які роблять його кандидатом, з котрим опозиція буде поважно числитися і буде боротися, як з гідним і небезпечним опонентом.

І хочби д-р Кібзей не здобув мандату, то всеж таки чужинці побачать, що і в нас є люде на чоли, з якими варта числитися.

Констеляція виборча однак так уклалася, що д-р Кібзей має великий „шанс", як кажуть Американці, здобути номінацію, якщо всі Українці, як один, будуть не тільки на нього голосувати, але аґітувати за ним серед чужих виборців.

Поляки розбиті на дві фракції, д-ра Кібзея попирає фракція урядова і Мурини, проте, як ми напружимо всі свої сили, то певно здобудемо для себе цей мандат, який принесе нам не лише честь, але й користь.

М. Діброва.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

ЗІ СПОРТУ.

ALLENTOWN, PA.

Dear Sirs of "Svoboda":

At a meetling of the newly organized Ukrainian Citizen Club base ball team at the Ukrainian Hall in Allentown, Pa., the following officers were elected: Wasyl Kesack, team manager; Walter Pypiuk and Andrew Kaladyy, booking managers. The supreme officers of the Ukrainian American Citizen Club, Michael Sodziak, President; Wasul Kesack, Secretary, and Stephen Metsko, Treasurer, were in charge of the meetting.

The management of the team would like to hear from other Ukrainian baseball teams throughout the surrounding States for games. We would like to associate with all Ukrainians that have sportmanship in them. For comunication write:

Walter Pypiuk,
159 Tilghman St., Allentown, Pa.

Мазур прийхав уперше до міста. Зайшов у ліпшу гостинницю. Там коло тарілки поклав йому вейтер паперову серветку.

На це Мазур:

— Що то пани! Вже перед обідом подають папір!

УВАГА! WOONSOCKET, RHODE ISLAND! УВАГА!

Українська Православна Громада буде обходити дня 9-го БЕРЕЗНЯ С. Р. церковно-народне свято, річницю уродин великого сина України.

В церкві рано: Богослуження, молитва за Батьківщину і Панахида за спокій душі Тараса. — Пополудню заходами співацьких й музичних сил Українського Бояна відбудеться

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

116-тої РІЧНИЦІ УРОДИН ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9го БЕРЕЗНЯ (МАРТА) 1930 РОКУ

394 БЛЕКСТОН СТ. — ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ ТОЧНО 4-та ГОД. ПОПОЛ.
Вступ для старших 50 центів; для дітей 10 центів.

Святочну програму виконають: Хор Українських Боян, Хор Лутовичок, Декламації старших школярів і молодших. Сопранові соля: панни Евгенія Городницька і Анна Підгорецька; акомпаніямент панна Марія Познанська. Пісні буде співати слідуючих композиторів: М. Лисенка, Ярославенко, Нижанківського, П. Сниці і Гайворонського. Провід хорів і музики під управою о. Володимира Каськового.

„Споминім Тараса, нашого Кобзаря,
Що Вкраїну збудив до нового життя!"

54-5 КОМІТЕТ СВЯТОЧНИЙ.

В БРОНКС! ЗОБАЧИТЕ РІДНИЙ КРАЙ! В БРОНКС!

ЗАХОДОМ УКР. НАРОДНОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ БУДЕ ВИСВІТЛЕНА

СХІДНА ГАЛИЧИНА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ НАРОДНІЙ ГАЛІ,

1274 HOE AVENUE і FREEMAN STREET, BRONX, N. Y.

СИМ РАЗОМ ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8-мій ВЕЧЕРОМ.
Вступ 50 центів. — для дітей 15 центів.

Українці! Приїзджайте! Приходіть! Зобачите своє рідне місто, село, свою рідну хату, де Ви родились. Всьо то живих образах (Moving Pictures) в Бронкс!

Доїзд до галі дуже вигідний. За 5 ц. собвейом з Ню Йорку й околиць: Lexington Ave., East 180 St., а з West Сайд 7th Ave. Bronx Park і висісти на Freeman Sta. В Бронкс трансфер на всі стріткари Southern Boulevard до Freeman St і один блок на право до Hoe Ave.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ШКОЛИ
УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНКІВ
артиста-балетмайстра
ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА
— при участи —
МОЛОДЕЧОГО ХОРУ
під управою проф. Т. Онуфрика
— відбудеться —

ВЕЧЕР ТАНКУ Й СПІВУ

В СУБОТУ, 8. БЕРЕЗНЯ 1930
(SATURDAY, MARCH 8, 1930)

В УКР. НАРОД. ДОМІ,
217-219 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.
Початок в годині 7.30 вечером
Вступ 50 цнт., діти 15 цнт.

Шановні Громадяне! Приходіть на цей вечір ТАНКУ Й СПІВУ, де побачите своє рідне мистецтво. Цей вечір буде такий, якого в Ню Йорку ані де інде еще не було. Тому приходіть, щоб потім не жалувати. 53-4

ЗАРЯД ШКОЛИ.

ЛІПШІ ЗУБИ на ЛІПШЕ ЗДОРОВЛЯ

ДОБРІ зуби роблять богато ріжниці у здоровю вашої дитини. Рибячий олій помагає у рості добрих, кріпких зубів. Лікарі і дентисти поручають його. Давайте його регулярно своїм дітям. Легкий спосіб є Scott's Emulsion. Приємний запах. Діти його люблять. Легко стравний. Почніть нині кождий день помагає. Кождий аптикар його держить.

SCOTT'S EMULSION
НА ЛІПШІ ЗУБИ І КОСТИ
Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 29-52

ПОЗІР! ЮТИКА, Н. Й.! ПОЗІР!

МАЛИЙ ТАРАС ПЕРШИЙ РАЗ В ЮТИКА, Н. Й.!

Хто любить українську штуку, хто цінить і шанує Т. Шевченка як провідника селянської бідноти, той повинен прийти на представлення

МАЛИЙ ТАРАС

— яке відограють —

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ З РОМ, Н.Й.

В НЕДІЛЮ, 9. БЕРЕЗНЯ 1930
(SUNDAY, MARCH 9th, 1930)

В ПОЛЬСЬКІМ ДОМІ,
810 COLUMBIA ST.

Початок в годині 6-ій вечером.
Вступ 50 ц., для дітей 15 ц.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Союз, від. 338, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го березня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів явитись на сей мітінґ. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости і принести книжочки і тікети, або гроші за тікети. — Т. Кальмук, рек. секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9 березня, точно в годині 2-гій попол., в місці де звичайно. Проситься всіх членів прийти на час. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — Іван Кульматицький, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. Дружина Кн. Данила, від. 238, повідомляє своїх членів і членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в залі укр. правосл. церкви, зараз по обідні. Проситься всіх членів явитись на сей мітінґ та привести з собою нових членів, бо много ще наших людей не є в Союзі, хоч повинні бути членами. Або кілько то ще наших дітей не є в Союзі, лише по чужих асекураціях, котрі недають стілько користи, що У. Н. Союз, тай не забувайте, що У. Н. Союз засновує для української молоді Скавти. Тож разом, а в лучности сила, а де сила там і побіда. — С. Бойко, голова; Д. Сліпський, кас.; Н. Давискиба, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів Тов. Мир, від. 324, що місячні збори відбудуться в неділю, 9 березня, в годині 3-тій пополудни, в домі Укр. Громади на 23-гій і Бродвей ул. Є важні справи до полагодження. Позамісцеві члени нехай присилають чеки на Ukrainian Society Peace і адресують до секретаря, 851 E. 24th St. Всі довгуючі нехай поплатять свої вкладки, бо інакше будуть наражені на суспенду. — О. Горохівський, пр.; М. Туркот, секр.; І. Моклюк, кас.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що наш відділ, по розвязанню зістав зреорґанізований і назад принятий до У. Н. Союза. На зборах 11-го лютого с. р. вибрано слідуючий новий уряд Товариства: Петро Дубовецький, предс.; Даниїла Мадай, касієр; Іван Гелета, фін. секр.; Іван Шур, рек. секр.; Стефан Тинра і Михайло Вамоїл, контрольори. На зборах 25-го лютого уділено змінити назву товариства на: Український Поступовий Клюб, від. 70 У. Н. С. в Jersey City, N. J., а рівнож ухвалено, що мітінґи нашого товариства мають відбуватися кождого вівторка по десятім. Слідуючий мітінґ відбудеться 11-го березня (марта) 1930, в галя під ч. 72 Морріс вулиці. Проситься кождого члена прибути на сі збори, бо є дуже важні справи до полагодженя. На ті збори прибуде головний урядник У. Н. Союза. Члени, котрі не віддали своїх переступних листів на послідним мітінґу, зволять конечно їх принести на збори. Зогляду на факт, що всі позамісцеві члени на случай слабости або смерти не можуть мати відповідної опіки і прислуги від товариства і членів, тому всі ті члени зволять зголоситись до найближчих собі відділів У. Н. Союза з переступними листами, а довгуючі вкладки до нашого товариства по конець лютого 1930 зволять ласкаво прислати на поникше подану адресу. Сі члени, в яких місцевости або околиці нема відділів У. Н. С., мають зверути свої переступні листи враз із вкладкою, платною згори, як найскорше на адресу: John Geleta, 116 Woodward St., Jersey City, N. J. — П. Дубовецький, предс.; Д. Мадай, кас.; І. Гелета, фін. секр.; І. Шур, рек. секр.

Боротьба за істнування.

Гість: Питаєте, що я роблю? Ну, як хочете знати, то я шукаю, чи в ліжку нема тарганів.

Властитель: О, ні, нема, запевняю вас. Як тарган тільки покаже годову, то блощиці сейчас зажерують його.

—o—

На аматорській сцені.

Режисер обурився на аматора:

— Ми граємо песу з життя на Сибірі, — треба було тепло вдягатися, а ви прийшли в якійсь подертій кацабайці! Деж я вам тепер дістану кожуха?

— То нічого, товаришу, не журіться. Я маю під сподом теплі штани — відповідає аматор.

МАЄМО НОВОГО ГУМОРИСТА

НА РЕКОРДАХ

Окей-Одеон

Okeh-Odeon

ELECTRIC

С. Сарматів наспівав гарні, природним гумором навіяні пісні до ч. 15606, а то:

(КУМА МАРУСЯ і
(ГОРПИНА.

Знова Українська Банда з Пасайку награла дві части мельодій:

ТАНЕЦЬ У ВИШНЕВОМУ САДІ. (ч. 15605)

Н. Бруслов'ський дав нам перший раз:

(КОЛОМИЙКА НА ГАРМОНІЇ і
(ВЕСЕЛА ПОЛЬКА (до ч. 15603),

а Хор українських дяковчителів, під управою Андрія Гели, запродукував дві пісні:

15604 (ОЙ НА ГОРІ ТА ЖЕНЦІ ЖНУТЬ,
(РОЗВИВАЙСЯ ОЙ ТИ СТАРИЙ ДУБЕ...

З так званих Лемківських мельодій появилася рекорда:

15602 (ОЙ ДУБЕ, ДУБЕ,
(НАША ХИЖА . . . А. Барна-Поточак і Ко.

Очевидно, що не треба забувати на давнійше видані артистичні рекорди Окей Одеон, і хто лише займається чи то студіями української музичної творчости в Америці, чи оттак хоче мати кожду українську рекорду для приємности, нехай переглянє понизше поданий, хоч неповний список українських рекордів, виданих Окей Одеоном.

15600 Гимн Укр. Нар. Союза і За Україну . . . . . Наспівав Хор Укр. дириґента. Дириґент М. Гайворонський
15585 Лугом іду, коня веду і Дорога жук, жук . . . . . Віра Барчанівна і І. Давиденко, дует
15598 Солодкі Мрії, вальц, і Полька-Вира . . . . . Давиденко & Вікари, мандоліна і ґітара
15601 Полтавський вийт і Ніч . . . . . І. Давиденко, тенор
15595 Лучше було не любити і Сума . . . . . Віра Барчанівна і І. Давиденко
15591 Танок з укчайських пісень, часть І і II . . . . . Орх. Дмитра Корнієнка
15593 Тече вода з під явора, часть І і II . . . . . А. Барна і Ко.
15592 Одрехівський Танець і Лучка Зелена, танець . . . . . А. Барна і Ко.

15535 А я тоє дівча люблю, коломийка
15571 Анюся, полька
15589 Баламуте
15587 Бандура
15577 Біда
15571 Бучацька коломийка
15576 Вечірний дзвін
15554 В краю та в Америці
15558 Галичанка
15547 Гей ну хлопці до збруї
15542 Гей видно село
15539 Де ти бродиш
15556 Дуб на дуба повалився
15570 Думка про старий край
15572 Журба Гаврилиця
15548 Закувала та сива зазуля
15562 З Америки до краю
15547 За тебе Україно
15541 Карі очи
15563 Коломийка
15539 Коли розлучаються двоє
15562 Козак відїзджає
15554 Любов
15585 Лугом іду, коня веду
15566 На горах Манджурії, вальц
15569 Наша коломийка
15578 Наша коломийка
15590 На Україні

15573 Не хочу бути чоловіком
15575 Неудача Панчихи, часть І і II
15566 Не журись, полька
15534 Ой чомуж ти не такий, козак
15535 Ой я собі козак лепкий
15557 Ой я козак, коломийка
15555 Ой на горі чорна хмара
15542 Ой, Україно
15537 Ой гиля біглі гуси
15543 Ой лопнув обруч
15537 Ой не спиться, не лежиться
15545 Прометей
15532 Пропала надія
15560 Рідні пісні
15584 Родина
15578 Сіновий Козак
15583 Сіновий Марш
15555 Сміло, брати
15552 Тай орав мужик
15583 У. С. С. Марш
15568 Україно, мати, кат сконав
15561 У пеклі, полька
15573 Циган на толоці
15553 Червона калина
15584 Чорні очи
15564 Чудасія
15543 Чуєш, брате мій
15564 Чумак
15559 Чижик

Звісна річ, що всі рекорди Окей Одеон коштують по 75 центів. Однак Сурма дає кождому дешевше сі рекорди в той спосіб, що оплачує сам почту до всіх місцевостий у Злучених Державах, коли хто замовляє відразу 10 рекордів. Тоді треба заплатити лише $7.50. Кромі свого зовсім безплатно дається голки до фонографу до кождої посилки. Отже заходіть або пишіть за рекордами сейчас на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(межи 6-ою і 7-ою улицею).
PHONE: DRY DOCK 3783

УЧІТЬСЯ
Анґлійської Мови

Тяжко, дуже тяжко, є жити чоловікови в Америці чи Канаді без знання анґлійської мови. Чи при праці, чи в сторі, чи в уряді, чи в суді такий чоловік чується пониженим і безрадним. А кілько то наших людей вщило марно з сего світа тому, що попавши в недугу не могли розмовитись з лікарем, і не могли пояснити докладно, що їм долягає?

Тому вчіться анґлійської мови, а буде вам лекше в світі жити. Українська Торговельна Школа зачне 20 марта

Курс Анґлійської Мови

Науку будемо подавати писемно, почтою, так що кождий зможе навчитись знаменито говорити, читати і писати по анґлійськи в своїм власнім домі. Науку будемо подавати приступною зрозумілою тому кождий піймє її без труду. Оплата дуже мала, тому наука є приступна і для найбідшого.

Зі Зачучених Держав приймемо на курси лише 250 людей. Голоситься сейчас.

Пишіть зараз по докладні інформації і залучіть 10 центів на пробну лекцію. Пишіть на адресу:

UKRAINIAN COMMERCIAL SCHOOL
1434 N. LEAMINGTON AVE., Dept. 1, CHICAGO, ILL.

УЖИВАЙТЕ ЦЕЙ КУПОН.

Хв. Заряде:—Я хочу вписатись на курс анґлійської мови і тому залучаю 10 центів в сріблі і прошу прислати мені докладні інформації і пробну лекцію.

Імя і назвиско . . . . . .

Докладна адреса . . . . . .

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Бизнесмен на Рідний Край.

Наш громадянин і бизнесмен, Плятон Стасюк, відомий з своєї жертволюбивости на ріжні народні потреби, переслав тим разом $25 як даток на надзвичайну допомогу Рідній Школі. Гроші передано до Обєднання.

Крім того переслав гром. П. Стасюк $8 на стипендійний фонд ім. С. Ядловського, призначений для ремісничої молоді на Лемківщині і $1 на памятник для пок. Ядловського.

—o—

ШЕНАНДОА, ПА.

На Рідну Школу.

На місячнім мітинґу Союзового Товариства зложили на допомогу Рідній Школі слідуючі: по $1: Іван Чорний, Петро Онисик, Танас Гевчук, Микола Максимчук, Петро Крестинич 50 ц.; по 25 ц.: Г. Курила, Р. Садовський, А. Лукасік, А. Малимін.

Збірку вислано до Обєднання.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

З забави на бойову акцію.

З нагоди покінчення вищої школи п-ни Анни Чайка влаштовано забаву, підчас якої чесні гості зложили на зазив гром. Форемного жертви на У. В. О., а то:

Іван Бдзіль $1.50; а по $1: Анна Чайка, Павло Чайка, Анна Цубикайло, В. Форемний, а Катерина Милянин 50 центів.

—o—

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

Коляда на Рідну Школу.

Вже такий звичай серед американських Українців, що ходимо кождого року з колядою на Рідний Край, щоби в той спосіб хоч раз на рік задокументувати, що ми є духом з рідною землею. А разом з тим хочемо зібрати деяку жертву на допомогу визвольним змаганням наших братів. А найважнішим средством до боротьби з ворогом узнаємо Рідну Школу. І от тому колядуємо головно в користь Рідної Школи.

Українці в Провіденс порозумілися щодо коляди, а то: Відділ 73 У. Н. Союза, Відділ 177 У. Н. Союза, Сестрицтво „Любов" і Церковна Православна Громада.

Закольодовано $54.75. З листопадового свята лишилося $2.14. Разом вислано до Обєднання $56.89.

Жертвували: по $2: Ф. Кримський, Г. Бойко, А. Сидор, А. Мельник; по $1.50: Г. Дулиба, Г. Болюх, А. Белен; по $1: О. Рекрут, Е. Олійник, П. Накопінський, А. Ковалевич, Н. Костів, І. Франків, І. Сердинський, Т. Кучер, Д. Рекрут, М. Свідер, В. Рекрут, В. Онисько, Г. Лучка, І. Витязь, І. Кащишин, А. Дикун, А. Лех, К. Петченко, Д. Лободяк, Р. Ружила, М. Варчак, М. Волович, Я. Парфинчук, Н. Храпливий, К. Стримбіцький, Л. Гумлак, С. Саска, І. Жарський, Й. Маржиневич, П. Ковальчук, М. Пашник, А. Барон, М. Брекович, Н. Пшоновський, Т. Онисько, Д. Зубик, О. Андрищ; І. Свідер 75 ц.; по 50 ц.: А. Гурняк, В. Рекрут (мол.), М. Сердинська, А. Брикович, А. Настасовський, М. Олійник, В. Хомич, А. Рой, І. Пішка.

Колядувати ходили слідуючі: Д. Лободяк, С. Саска, М. Свідер, П. Наконечний і Л. Гумлак.

Спільний Комітет.

ВІДОЗВА

до заморських братів з села Добриничі, повіту перемишлянського.

Дорогі Браття!

Ідучи слідами культурних народів і слідом инших околичних громад, рішили ми, побудувати Народний Дім, в якім містилася би читальня „Просвіти" і Кооператива. Тимчасом хочемо доказати, що не спимо і не лякаємось лядських переслідувань, але хочемо і мусимо мати свою Народню Домівку, до котрої моглиб сходитись і де могли би черпати освіту, а нашому молодому поколінню дати змогу до дальшої праці на освітнім полі.

Ви знаєте, дорогі односельчане, що у нас біда і недостатки, але брак просвіти дається таксамо відчувати, як голод і всі инші злидні. Тому рішили ми не спочати так довго, доки не довершимо започатого діла. А разом з тим кличемо до Вас: „поможіть нам Вашими жертвами, а Ваші імена будуть вписані на вічну памятку". Жертводавці, що зложать по 25 дол. і більше, будуть вписані як основателі цього дому. Ми знаємо, що Ви живете тепер в часі безробіття — але сильна воля і любов до свого рідного гнізда поборе усі недостатки.

Тому ми є певні, що Ви не відкажете нам своїх жертв, за котрі наперід щиро дякуємо.

Жертви просимо слати прямо до нашого села на руки Івана Яремчука, Добриничі, п. Янчин, Перемишляни, або на руки Миколи Яремкова, 847 State St., Perth Amboy, N. J., або Миколи Курмана, P. O. Box 2845 Sta. S., Philadelphia, Pa.

За комітет в старім краю: **Микола Кушнір**, голова; **Михайло Квасінський**, писар; **Іван Яремчук**, скарбник; **Микола Шиманський** і **Василь Готра**, контрольори.

Інтерес. — Я маю 60,000 золотих довгу.

— 60,000 золотих, кажеш?

Так, так брате, але подумай: я зачинав з нічим. Зломаного гроша не мав при душі.

БУВ ЗНЕОХОЧЕНИЙ ДО ЛІЧЕННЯ І ЖИТТЯ, А ҐІНДУ БРЕНД ЗІЛЛЯ ПРИВЕРНУЛИ ЗДОРОВЛЯ.

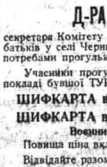

„Довгий час терпів я на нестравність жолудка, заворот голови, отяжілість і відбиванням ґазів. В послідних часах стратив я апетит і зачав відчувати ревматичні болі в ногах і руках, особливо на зміну погоди. Часами я чувся як пяний і здавалося, що впаду. Лікарі і їх ліки не були в можности дати мені полекшу. Я був знеохочений як до лічення так і до життя, і хто знає як довго прийшлося би терпіти, як би не стара приповідка медицина в формі Гінду Бренд Зілля. По ужитю кількох пачок славного Гінду Бренд Зілля, я став новим чоловіком. Я сам стверджую, що Гінду Бренд Зілля є найліпшою медициною для старих і молодих і на всі долеґлиськи. Гінду Бренд Зілля повинно бути в кождім домі". — Так говорить о Гінду Бренд Зіллях п. Йосиф Ананоф, 1690 Bryant Ave., Ню Йорк.

Вишліть гроші і замовленя ще сьогодня. Ціна за пачку $1.00 — 6 за $5.00.

BARON A. BORAK,
307 EAST 18th ST., NEW YORK, N. Y.
ЯК НЕЗАДОВОЛЕНІ — ЗВЕРТАЄМО ГРОШІ.

ПРОГУЛЬКА

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ НА НАЙБІЛЬШІМ ТА НАЙВИГІДНІШІМ КОРАБЛІ В СВІТІ

ЛЕВАЯТАНІ

ЛІНІЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВІДІДЕ 28 ЧЕРВНЯ (JUNE 28) 1930 ПІД ПРОВОДОМ

Д-РА ВАСИЛЯ БОРАКА

секретаря Комітету Збаражчан, котрий поїде аж до Збаража, до своїх батьків у селі Черниховцях, та заопікується в дорозі багажом і всіми потребами прогульковців.

Учасники прогульки будуть розміщені в каютах на найлучшім покладі бувшої ТУРИСТИЧНОЇ КЛЯСИ.

ШИФКАРТА в обидві сторони до Львова $209.00

ШИФКАРТА в обидві сторони до Тернополя 211.50

Воєнний і поголовний податок додатково.

Повища ціна включає один день в Парижі й один день в Берліні.

Відвідайте разом із Вашими дітьми старий край та проведіть літо з вашими кревними, бо подорож винесе дешевше як життя тут на фармі.

Зголошуйтеся сейчас для забезпечення місця на славнім кораблі та виготовлення потрібних документів і віз до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th St., New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДРУКАРНЯ СВОБОДИ

пошукує хлопця, котрий має трохи поняття про друкарство. Мусить мешкати в околиці Ню Йорку. Голоситися межи 8-мою рано і 5-тою вечером: Svoboda, 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОШУКУЮ ДО ЗАРЯДУ ДОМУ старшої дівчини або молодої вдови, може бути з одною дитиною, маю свій бизнес. Ласкаві зголошення прошу слати на адресу: 50-5

MARTIN KOVALIUK,
75 Madison Ave., New York, N. Y.

ВОЗЬМУ ЗА СВОЮ ДИТИНУ — дівчинку 1½-річну; добре вихования забезпечене. Ласкаві зголошення слати: 51-6

R. SERVICE BUREAU,
109 E. Houston St., New York City.

НА ПРОДАЖ дім, 4 кімнати, електричне освітлення, барна, 2 корови, курник і кури, землі 8 лотів, 50 овочевих дерев, обгороджено ідоколо. Ціна після умови. Голоситися на адресу: 51-6

W. FYLYPCZUK,
R. F. D. 6, Box 8, New Brunswick, N. J.

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН,

торг 600 долярів тижнево. Стор подвійний і мешкання. Голоситись до:

C. ПАЛАМАР,
443 E. 6th Street, New York, N. Y.
Tel. Orchard 2764.

ПОТРІБНО ЩЕ ДВОХ ЛЮДЕЙ.

Одного карпендера, а одного мулярa, мусять уміти найстійнуру, знання плинів не вимагається, але має кунити хату і тут мешкати, а роботу буде мати сталу. Вплати на дім $500, а решти як реґ кождий місяць. 53-5

Голоситись до:

JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.

ПРОДАЄ ДОМИ
в місті НЮ ЙОРКУ і околиці
Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
41 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677. 16-

З ПРИЧИНИ СЛАБОСТИ властителя продається 87 акрова фарма, на котрій робіт добре жити через 8 літ. Коли ви хочете купити фарму, приходь сейчас. Фарма знаходиться ½ милі від міста, на Гайвей, має дім з 6 кімнат, купальня, вода і огрівач (стім-піт), великі двері будинків і всі фармерські знаряди, 3 коні, 17 корів і 100 курей. Дохід з фарми перечено по $350.00 місячно. Ціна приступна на добрі услівя. По дальші інформації пишіть: 54-6

J. OLEKSIAK,
Main Street, Manville, N. J.
Tel. Somerville 905.

ВЖЕ МОЖЕТЕ ОДЕРЖАТИ НОВИЙ КАТАЛЬОҐ КНИЖОК КНИГАРНІ СВОБОДИ

НА ПРОДАЖ ФАРМА 115 акрів без стику, дім на 8 кімнат і другі забудування, які до фарми потрібні, дещо треба поправляти. Фарма є в стейті Ню Йорк, коло Owego, N. Y. Хтоби хотів купити, може дістати її за досить приступну ціну. Голоситися на адресу: **HARRY TRONT, 240 Church St., Avoca, Pa.** 54-3

ДОБРА НАГОДА.

ФАРМА велика і добра, ще дотого тана, 97 акрів, дім 9 кімнат, 2 великі барни, при добрій дорозі, земля піскувата, близько міста, школи і стації волізової. Ціна $4,000, половина готівкою. Фарма продається з причини старших літ.

ФАРМА 100-акрова, дім 9 кімнат, великі барни, курники, водяна і корм ріки, 10 коров реґістрованих, 1 бугай, 2 коні, 150 курей, фармерські машини і трактор. Ціна за все $10,000. Часть готівкою, решта на легкі сплати. На фарми є пасовисько, великий ліс, близько школи і доброї дороги. Продається з причини слабости.

ФАРМА 6-акрова на годівлю курей, новий дім, нові курники на 2000 курей, близько міста, ½ милі до стації, при стейтовім гай-вей. Ціна $6,000, половина готівкою. 54-5

L. S. VOZNE,
R. D. 2, Box 68, Bound Brook, N. J.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Тепер можна купити гарний новий дім в середині міста **КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.** Вже много домів продано і дальше будується. Ціна дуже приступна на легкі сплати. Вплати $500.00.

Голоситься до будинкового в неділю, від год. 1 до 6 пополудни.

JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

ЦІННІ КНИЖКИ: ТРИ ЗА $1.00.

Календар Червона Калина . . . . . 75 ц.
Літопис Червоної Калини . . . . . 25 ц.
Мала Галичини (з селами) . . . . . 15 ц.
Все разом за $1.00.

Зараз вложіть до листа оден долар, а дістанете книжки, котрі тисячі читають. Адресуйте.

SURMA, 103 Ave. A., NEW YORK.

РЕЛІҐІЙНІ ОБРАЗИ

150 РІЖНИХ ОБРАЗІВ зі святими, в гарних красках, на добрім папері, розмір 15½x20 вчив. Ціна за оден і пересилкою 50 центів. За наділанням 15 ц. марками почтовими вишлемо великий ілюстрований катальоґ. Агентам і шторникам значний опуст. Замовленя посилайте на адресу: 47-56-

UKRAINIAN BAZAR
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

УВАГА!

З приходом Великого посту вже можете набути домашної роботи

ЛЬНЯНИЙ ОЛІЙ

котрий має чистий краєвий смак і запах. Радимо кождій українській родині набути, а ми певні, що Ви не пожалуєте. 8 унцій 75 цнт., 16 унцій $1.35, літра $2.50. Ми оплачуємо пересилку.

MADISON FOOD PRODUCT CO.,
1540 — 7th St., Madison, Ill.

ХТО ХОЧЕ ЗНАТИ

всесвітні події і розуміти, який буде конець, той повинен прочитати отсі книжки:

Визволення	48 ц.
Добробут пенний	10 ц.
Останні дні	10 ц.
Свобода	5 ц.
Приятель людий	5 ц.
	78 ц.
Всі разом	75 ц.

Замовлення просимо слати з належитістю: 54

PETER MUZYKA,
P. O. Box 1938, Boston, Mass.

PAINFUL CORNS

Loosen—Lift Out

A little known Japanese herb, the discovery of an eminent German scientist (Dr. Stickel) instantly soothes the corn, callous or wart, then loosens it so that shortly you can lift it right out. This new discovery called "Corn Fly" excites the white blood corpuscles to action and granulates the corn at its root so that it drops out and leaves no trace of scar or soreness.

You will also find "Corn Fly Foot Bath Powder" a boon for sore, tired or perspiring feet.

"Corn Fly" for corns, 35c, "Corn Fly Foot Bath Powder" 25c, and "Corn Fly Bunion Remedy" 50c, (all three—$1.10 value—for $1.00), are sold under a positive money-back guarantee by Hi-Gene Co., Newark, N. J., or local druggist.

НА АСТМУ ПІДЧАС ЗИМИ.

Метода Помічна Терпячим на Астму напить в Найгірших Випадках. — Пишіть по Даровну Спробу.

Коли терпите на Астму підчас холодів і непогоди, коли дусить Вас за кождим віддихом, не забудьте замовити сейчас, даром на спробу, методи Frontier Asthma Co. Нема ріжниці, де живете, або чи вірите в якунебудь цомія, пишіть по сю даровну спробу. Коли терпляче ціле життя і пробували, що думали найліпше, на поборення Астми та навіть сґратильстве цілком надію, пишіть по сю даровну спробу. Це одинокий спосіб, в який можете довідатися, що за прогрес робиться для Вас помимо всіх минулих невдач Ваших та спроб визволитися від Астми. Тому пишіть по сю даровну спробу і то сейчас. Ті оголошується тому, щоби кождий терплячий зміг покористуватися сею прогресивною методою і попробував перший раз її даром, котра є знана днесь тисячам як найбільша новість, яку коли бачили. Пришліть купон днесь. Не чекайте.

FREE TRIAL COUPON.
FRONTIER ASTHMA CO.,
451 J. Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:

ЗДОРОВЛЯ І ШЛУНОК

є дві нерозділні річи. Якщо ваш шлунок страждає а затвердження або нестравности — ви не можете мати доброго здоровля.

Отже мусите дбати про свій шлунок. Коли маєте затвердження, болі голови, втрату апетиту, біль шлунка, ґази і т. п., зажийте на ніч добру дозу Wakie-Lax, а встанете на ранок на день відсвіжені і без ніяких дошкулів.

Wakie-Lax є знамените для малих і жінок. От що про нього говорить одна леді: „Чудові успіхи з Вашим чаючий домашній лік". „Добре мені на усунення шлункових кл... Ми гарантуємо, що будете задоволені.

Чудове Wakie-Lax з поштовими чеками, висилаємо на кожне Замовте сьогодня, ціна $1.00. Тиче листоношам при доставі.

WAKIE PRODUCTS CORP.
Dept. U-11, BLOOMFIELD, N. J.
Дж. Вашкевич, Аптикар-власник.

WAKIE PRODUCTS CORP.

DR. N. M. HNATYSHYN
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio.
Проти українського банку.
Телефон: Atlantic 2054.

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

Деревця оночеці (щепи) всякого роду, рішок дерева тінисті, корисні, ягодні, розвиї, виноград, живоплоти і т. п. Усі дерева є інспектовані через State Mass. і ґарантовані. Свою кожду мем дасть інформації в українській або анґлійській мові. Пишіть по ціни;

SHABAN NURSERY,
ДМИТРО ШАБАН, власт.
27 ARTISAN STREET,
WILLIMANSETT, MASS.

From Youth to Age

There are three traying periods in a woman's life: when the ... matures to womanhood, ... woman gives birth to her ... child, when a woman reaches middle age. At these times Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound helps to restore ... health and vigor.

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND
LYDIA E. PINKHAM MED. CO., LYNN, MASS.

If you will fill in the coupon and mail to the Lydia Pinkham Medicine Co., they will be glad to send you a copy of Lydia E. Pinkham's Private Text Book, free of charge.

Name . . . . . .
Street . . . . . .
Town . . . . State . . . . . Dept. 10

МІЗАР
Король НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ.

Випробований середник на утекнення Ревматизму і перестуди, біль в руках, ногах, кривоз, плечах, зимно у ногах, а поза шкіру якби мурашки лазять, і на удекнення дихавиці і всякої пухлини. — МІЗАР, великий слоїк $6.25.

— ЗДРОЯНКА середник здержує випад волосся, усуває порплі і помічний на ріст волосся. Ціна за фляночку $1.25. Належність висилати разом із замовленням, коли він не поможе, то звернемо вам вашу належність. Пишіть на ся адресу:

F. SOROKOWSKI,
2152 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В ПІОРКУ І НА ОКОЛИЦІ

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Без ріжниці як далеко подальші вости, кличте нас:

Офіс; 485 Avon Avenue.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, **Newark, N. J.**

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

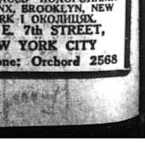

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4934 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

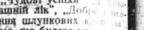

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568